

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ: ЕДИН МИЛИАРД ЗА НАУКА? МОЖЕ, НО ДАЙТЕ ПРОЕКТИ

14 Август 2012

Вече мислим как да подготвим администрацията ни за председателството на ЕС през 2018 г., казва министърът по управление на средствата от Европейския съюз пред в. „24 часа”

Г-н Дончев, казахте, че няма време за истинска отпуска през август. Какво предстои за екипа Ви?

Август е хубав месец, защото дава възможност за малко по-задълбочена работа. Сега е времето да се изчистят някои неща, да се правят анализи, най-вече да се смята. Готвим се усилено за това, което ще тече наесен в Брюксел, най-вече за финалните преговори за многогодишната финансова рамка.

Готвим се и за предложените реформи в кохезионната политика, които без съмнение ще станат факт. Бих искал да дам за пример т.нар. предварителни условия или условности. На последното заседание на Министерския съвет беше приет план за действие с отговорни институции за всяка от тях. Има и още работа както на политическо, така и на техническо ниво, за кройката на системата за следващия програмен период, за статута на служителите и условията им за работа. Колкото повече работа успеем да свършим през 2012 г., толкова по-лека и успешна ще е 2013 г.

Казвате, че 2013 г. е много важна за нас. Защо?

Тогава ще се получи "ужасяваща" концентрация на ангажименти в един и същи момент. 2013-а ще е много предизвикателна, ще има огромен обем плащания, можем да говорим за не по-малко от 6 - 7 млрд. лева. До средата на годината трябва да приключи договарянето. Трябва много прецизно да се играе със свръхдоговарянето. С този инструмент могат да бъдат обхванати нови проекти - когато договориш 102 вместо 100 процента, имаш един добър буфер. Така при бъдещи икономии, които често се случват, ползваш повече пари. Всичко това обаче става с изключително детайлни изчисления, защото при свръхдоговаряне над 100 процента разликата се поема от държавния бюджет.

Коя оперативна програма е най-назад?

Ситуацията с плащанията е динамична. Спомнете си, че само преди 2 години всички критикуваха програмата "Транспорт". Вижте каква е ситуацията в момента. Имаме 34% плащания и 95% от средствата са договорени. Факт е, че е трудна реализацията на проектите по "Околна среда". Това не означава, че управляващият орган не си върши работата, напротив. Както съм казвал и преди обаче, това е трудна програма. Сега се полагат усилия тя да стане по-гъвкава и да отразява и нови нужди. Когато е програмирана, тя е покривала основно воден сектор, отпадъци и биоразнообразие. Не е покрита важна сфера като чистотата на въздуха, особено от фини прахови частици. Сега се опитваме чрез вътрешно препрограмиране част от ресурсите на програмата да бъдат инвестирани в тази посока. Смятам, че няма да се стигне до загуба на средства.

От академичната общност предложиха да имаме отделна програма за наука и иновации. Какво е мнението ви?

Винаги съм бил против по-нататъшното раздробяване на програмите. Защото, ако

следваме всички секторни политики, трябва да имаме 25 програми, което е абсолютно необосновано. Единственото предложение, по отношение на което съм склонен да направя изключение, е да се създаде специален финансов инструмент, който да инвестира в образование, наука и иновации.

Много искам всички, от които зависи това решение, да кажат какви са стъпките, които трябва да бъдат финансирани с тази програма. Защото не е най-важното дали има, или няма програма и как точно се казва, най-важното е какъв тип проекти финансираме.

Никой не трябва да си представя, че подобна програма ще субсидира университетите. Нито една програма не субсидира когото и да било, те финансират проекти. Не може така да се покриват текущите разходи на университети. В тези висши учебни заведения биха могли да влязат десетки, дори стотици милиони, но те трябва да са подчинени на друга логика. Като резултат всеки проект трябва да води до определени икономически ползи - повече продажби, повече приходи за институцията, независимо дали е фирма, или университет.

Така че най-важните въпроси са: колко пари, за какви дейности в сферата на науката и иновациите по какъв начин да бъдат разпределени, а не дали има отделна програма.

Търговско-промишлената палата обяви, че трябва поне 1 млрд. евро за наука и иновации...

Един милиард евро за наука и иновации е една напълно възможна сума. Ние имаме задължителното изискване половината от Европейския фонд за регионално развитие, т.е. 26 процента от финансовата рамка, да бъде концентрирана именно в първите цели - малки и средни предприятия, нисковъглеродна икономика и икономика, базирана на знанието.

Докъде стигна проектът за технопарка?

България има потенциал не за един, а поне за 3, ако не и за 4 парка, които не е задължително да са с еднакъв профил. За парка в София има регистрирано дружество, текат процедури, свързани с терените на 4-и километър. До края на тази година трябва да се изчисти концепцията за парка. Съществено за него няма да е площта и инфраструктурните елементи, а колко ще е атрактивен той, какъв тип услуги ще предоставя. Най-важното е взаимодействието на високотехнологичните компании вътре в него.

Колко от 27-те инфоцентъра вече работят?

Всички центрове работят, може би не всички са открити официално. Посетил съм много от тях, даже се заканвах, че ако ми остане време, ще стажувам в някой, за да проверя дали съм във форма. Това е най-тежкото изпитание - да можеш да отговориш веднага на човека, без да правиш справки. Идеята е тези центрове не само да посрещат хората и да дават информация, но сами да са активни, да събират заинтересовани групи и лица при появата на нова схема. Те са не само моите посолства в страната, самата Еврокомисия гледа по подобен начин на тях.

Как е минало изслушването в Еврокомисията по нашата инициатива за случая

ТЕЦ "Марица-изток 2", който се споменава и от ОЛАФ?

Ние вече предоставихме през юни допълнителна информация и доказателства. Претендираме, че има документи от наша страна, които не са взети предвид в доклада на ОЛАФ. Позицията ни е, че от страна на България не може да бъде търсено виновно поведение. Очакваме евентуален отговор през есента.

Наскоро се върнахте с екип от Страсбург, какви идеи ще почерпите от френския опит за реформа в администрацията?

За подобряването на качеството на българската администрация обезателно ще се търсят инвестиции от европейските фондове. Факт е, че вече са предприети изключително сериозни стъпки за тази реформа, но има и още много работа. Със сигурност ще ползваме и френския опит. Тяхната система е една от най-добрите в Европа. Там всеки държавен служител по време на кариерата си от началото до края е перманентно обгрижван. На всяко следващо ниво той трябва да се обучава и да покрива определени критерии. България през 2018 г. ще е председател на Европейския съюз. Трябва да подготвим администрацията си, това е едно поне 2-годишно усилие.

Мисли ли се за това?

Разбира се, и това е част от всичко, което се мисли за следващия програмен период. Това са стотици хиляди служители от администрацията ни, които трябва да са подготвени за председателството. Не можем да си позволим да мислим за това едва през 2016 или 2017 г., основните мерки трябва да бъдат предвидени сега. Абсолютно е възможно част от мерките да бъдат финансирани със средства на ЕС.